

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 9C/50/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219201645
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Daráková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8219201645.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov v konaní pred sudkyňou JUDr. Andreou Darákovou, v právnej veci žalobcu: D. Ľ., F.. XX.XX.XXXX, T. P. XX, XXX XX J., právne zastúpeného advokátom: JUDr. Miloš Kaščák, so sídlom Kalinčiakova 10, 093 01 Vranov nad Topľou, proti žalovanej: L. Ľ. S.. Š., F.. XX.XX.XXXX, T. A. XXX/X, XXX XX U., právne zastúpenej advokátom: JUDr. Matúš Hríb, so sídlom Na hradbách 5, 085 01 Bardejov, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, takto

rozhodol:

I. Zrušuje podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovanej k parcelám:

- CKN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 152 m²;
- CKN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 67 m²;
- CKN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 154 m²;
- CKN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 99 m²,

evidovaným Okresným úradom T., katastrálny odbor pre okres T., katastrálne územie U., Z. U. F. A. XXXX, ako aj k samostatne stojacemu rodinnému domu so súpisným č. XXX postaveného aj na označených parcelách.

II. Prikazuje do výlučného vlastníctva žalovanej L. Ľ., S.. Š.Z., F.. XX.XX.XXXX parcely:

- CKN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 152 m²;
- CKN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 67 m²;
- CKN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 154 m²;
- CKN XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 99 m²,

všetky vedené Okresným úradom T., katastrálny odbor pre okres T., katastrálne územie U., Z. U. F. A. XXXX, ako aj samostatne stojaci rodinný dom so súpisným č. XXX postavený aj na označených parcelách.

III. Žalovaná je povinná vyplatiť žalobcovi sumu 20 000,- Eur a to do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Žiadnej zo sporových strán nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) 13.08.2019 sa žalobca domáhal voči žalovanej zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k parcele CKN XXX/X - trvalé trávnaté porasty o výmere 152 m², k parcele CKN XXX/X - trvalé trávnaté porasty o výmere 67 m², k parcele CKN XXX/X - trvalé trávnaté porasty o výmere 154 m², ako aj k parcele CKN XXX/X - trvalé trávnaté porasty o výmere 99 m², všetky evidované Okresným úradom Bardejov, katastrálnym odborom pre okres T., katastrálne územie U., Z. U. F. A. XXXX (ďalej len „sporné pozemky“), ako aj zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k neskolaudovanej novostavbe rodinného domu postavenej

aj na sporných pozemkoch (spolu ďalej len „dotknuté nehnuteľnosti“). Žalobca navrhol, aby po zrušení podielového spoluvlastníctva k dotknutým nehnuteľnostiam došlo k ich vyporiadaniu tak, aby všetky tieto dotknuté nehnuteľnosti boli prikázané do výlučného vlastníctva žalovanej, ktorá by za účelom vyrovnania spoluvlastníckych podielov z tohto vyporiadania, bola zviazaná povinnosťou vyplatiť žalobcovi sumu 20 000,- Eur a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dotknuté nehnuteľnosti boli pôvodne v bezpodielovom spoluvlastníctve sporových strán (ďalej len „BSM“), ktoré boli manželmi, avšak keďže po zániku BSM v dôsledku rozvodu sporových strán, nedošlo v zákonnej lehote troch rokov od jeho zániku k jeho vyporiadaniu a to ani dohodou sporových strán (bývalých manželov) a ani rozhodnutím súdu, dôkazom čoho má byť konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 5 C 43/2017, tak tieto dotknuté nehnuteľnosti sú aktuálne v podielovom spoluvlastníctve sporových strán, ktoré sú ich podielovými spoluvlastníkmi vo veľkosti ich podielov každý po 1 k celku na dotknutých nehnuteľnostiach. Podľa žalobcu už v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 C 43/2017 sama žalovaná predložila znalecký posudok O.. D. M., podľa ktorého hodnota dotknutých nehnuteľností je minimálne 55 100,- Eur, preto žalobca navrhuje po zrušení podielového spoluvlastníctva a jeho vyporiadani ním navrhovaným spôsobom, aby mu žalovaná na vyrovanie z vyporiadania v zmysle záverov tohto znaleckého posudku vyplatila 20 000,- Eur.

3. K žalobe bol pripojený Okresným úradom T., katastrálnym odborom pre okres T., katastrálne územie U., Z. U. R. A. XXXX.

4. Žaloba s prílohami bola doručená na vyjadrenie žalovanej do vlastných rúk 16.09.2019, pričom v podaní doručenom okresnému súdu elektronicky 22.01.2020 a v písomnej podobe doplnenom krátkou cestou na pojednávaní konanom 22.01.2020 žalovaná v zastúpení právnym zástupcom uviedla, že tomuto konaniu predchádzalo konanie o vyporiadanie BSM strán sporu, v ktorom žalobca zbral žalobu späť a to zrejme pod ťarchou argumentácie žalovanej, ktorou poukázala na disparitu podielov, takže žalobcovi by prináležala zo spoločného majetku zrejme len zlomková časť, pričom dôvodom tejto disparity malo byť podľa žalovanej cit.: „zmiznutie“ žalobcu na niekoľko rokov, kedy sa o celý spoločný majetok aj deti starala výlučne žalovaná, pričom musela splácať aj pôžičky a dlhy žalobcu (manžela), v súvislosti s ktorými je aj dodnes žalovaná nebankovými spoločnosťami, od ktorých mala čerpať prostriedky na úhradu exekúcií, aby o dom neprišla. Žalovaná v absolútnej nevedomosti v konaní o vyporiadanie BSM so späťvzatím žaloby súhlasila, avšak si nebola vedomá dôsledkov tohto súhlasu, preto proti zastaveniu konania podala odvolanie, ktoré však nebolo úspešné, keďže žalovaná ani len netušila, že sa vzdala odvolania. Podľa žalovanej v dôsledku tejto špekulácie má žalobca v tomto konaní už ďaleko výhodnejšie postavenie, keďže jeho podiel zákon neumožňuje krátiť, avšak žalovaná nemá žiadne prostriedky na vyplatenie žalobcu z domu a predajom domu si nebude vedieť zabezpečiť bývanie, pretože má za to, že prostriedky nebudú postačovať na zabezpečenie nového bývania. Preto žalovaná navrhla, aby súd spoluvlastníctvo vyporiadal buď tak, že sporové strany si dom rozdelia s tým, že žalovaná bude môcť v ňom naďalej bývať, čo je podľa jej názoru možné a pokiaľ s tým žalobca nebude súhlasiť, žalovaná navrhuje, aby súd nevyporiadal toto spoluvlastníctvo a prihliadol na okolnosti, ktoré tvrdila a preukázala v konaní o vyporiadanie BSM. Podľa žalovanej by mal súd prihliadnuť aj na to, že žalovaná nemá prostriedky na vyplatenie žalobcu, nedokáže ich získať, pretože nespĺňa podmienky na úver a pokiaľ by tento aj získala mala by problém splácať ho a taktiež potrebuje niekde bývať. V prípade, ak súd pristúpi k vyporiadaniu v zmysle návrhu žalobcu, žalovaná nesúhlasí s cenou podielu požadovanou žalobcom, žiada započítať náklady a zhodnotenia, ktoré na dom vynaložila a taktiež žiada započítať jej pohľadávky voči žalobcovi, keďže vyplatila jeho dlhy v exekúcii, pričom o tom, že si na ich vyplatenie musela požičať svedčia aj konania vedené proti žalovanej veriteľmi, v ktorých ju títo žalujú o zaplatenie pôžičiek. V súvislosti so žalobcom navrhovaným vyporiadani žalovaná proklamuje, že je ochotná pristúpiť k dohode a žalobcu vyplatiť sumou 10 000,- Eur v splátkach počas „dvoch rokov“ a to tak že 47 splátok bude po 210,- Eur a posledná splátka bude v sume 130,- Eur, pretože takúto úhradu jej momentálne dovoľuje jej príjem z pracovnej činnosti. Žalovaná tiež podotkla, že ak by žalobca namietal premlčanie, žalovaná má s poukazom na všetky uvádzané okolnosti, najmä na plnenie manželských a rodičovských povinností žalobcom, ta to, že by bolo v rozpore s dobrými mravmi, keby súd takej námietke vyhovel.

5. Na pojednávaní 22.01.2020, na ktoré boli riadne predvolané obe sporové strany, právny zástupca žalovanej v jej neprítomnosti, po vyjadrení sa žalobcu, že na podanej žalobe trvá v celom rozsahu,

poukázal na skutočnosti, ktoré boli obsahom aj jeho písomného vyjadrenia, pričom navyše uviedol, že žalovaná pri stanovení sumy 10 000,- Eur, ktorou sumou by bola ochotná vyplatiť z podielového spoluvlastníctva žalobcu a to v splátkach v rozsahu 210,- Eur až 300,- Eur mesačne, vychádzala jednako z toho, že na svoje náklady sama robila stavebné úpravy na vyporadúvaných dotknutých nehnuteľnostiach, konkrétne na garáži, opornom múre pri dome a pod., pričom právny zástupca nemal vedomosť, kedy boli tieto stavebné zásahy a úpravy realizované, resp. uviedol, že tieto neboli realizované po zániku BSM a jednako žalovaná zohľadnila aj to, že si musela požičať finančné prostriedky, aby odvrátila hroziacu dražbu na rozostavaný dom. Právny zástupca žalovanej sa nevedel vyjadriť k aktuálnej hodnote vyporadúvaných dotknutých nehnuteľností, uviedol, že žalovaná neuvažovala o možnosti vyporiadania podielového spoluvlastníctva predajom vyporadúvaných nehnuteľností, pretože v dome býva, pravdepodobne sama, keďže deti sú už dospelé a vedú svoje domácnosti. V súvislosti s uvedeným vyjadrením právneho zástupcu žalovanej, na pojednávaní prítomný žalobca uviedol, že pokiaľ ide o jeho stanovisko k písomnému vyjadreniu žalovanej, ktoré mu bolo doručené krátkou cestou na pojednávaní, toto podá po porade so svojim právnym zástupcom a tiež uviedol, že pokiaľ ide o garáž, tak vyporiadania tejto sa nedomáha, pretože v čase, keď opúšťal spoločnú domácnosť so žalovanou, boli postavené len základy na garáž a garáž stavala žalovaná až v súčasnej dobe. K rozostavenej vyporadúvanej stavbe rodinného domu žalobca uviedol, že podľa jeho vedomostí je neskolaudovaná, avšak v čase kedy so žalovanou viedol spoločnú domácnosť, bol dom funkčný a obývateľný, mal vykurovanie aj vodu.

6. Podaním doručeným okresnému súdu 30.01.2020 právny zástupca žalobcu oznámil, že žalobca nesúhlasí s vyplatením mu 10 000,- Eur žalovanou z vyporadúvaného majetku, pretože cit. „...hodnota rodinného domu je minimálne 40 000,- Eur“ s tým, že žalobca nesúhlasí ani s tým, aby bol žalovanou vyplácaný v splátkach, pretože aj on si potrebuje vyriešiť svoju bytovú situáciu.

7. Na pojednávaní 22.06.2020 žalobca zotrval na svojich dovtedajších vyjadreniach, pričom jeho právny zástupca uviedol, že prvý spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva (rozdelenie dotknutých nehnuteľností) v danom prípade neprichádza do úvahy, pretože jednako dom je technicky nedeliteľný na dve samostatné plnohodnotné bytové jednotky a jednako manželstvo sporových strán bolo rozvedené práve kvôli tomu, že nechcú spolu bývať. Keď žalovaná nemá finančné prostriedky na vyplatenie žalobcu alebo ak nie je ochotná ho vyplatiť, potom súd musí pristúpiť k tretiemu spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva a to nariadením predaja vyporadúvaných dotknutých nehnuteľností s následným rozdelením výťažku predaja. Taktiež podotkol, že hodnota vyporadúvaných nehnuteľností stále prevyšuje sumu 40 000,- Eur, z ktorej sumy vychádza žalobca, keďže sa domáha vyplatenia podielu iba v sume 20 000,- Eur.

8. Na pojednávaní 22.06.2020 právny zástupca žalovanej uviedol, že návrh žalovanej na vyporiadanie spoluvlastníctva rozdelením domu neprichádza do úvahy, pretože dom je technicky nedeliteľný a išlo zrejme iba o spontánne vyjadrenie žalovanej v písomnom vyjadrení k žalobe, keďže vedela, že nemá na vyplatenie žalobcu. V súvislosti s tým, že žalovaná nemá prostriedky na vyplatenie žalobcu uviedol, že sa nejedná o žiadnu obštrukciu, avšak vzhľadom na to, že žalovaná má podližnosti voči nebankovému subjektu, konanie o ktorom je vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 3 Csp/16/2018, žalovaná je vedená v evidencii dlžníkov nebankových subjektov a preto úver nedostane, takže nemá finančné prostriedky, aby žalobcu vyplatila naraz. Ak by aj súd nepriznal žalovanej splátky, navrhuje, aby na vyplatenie peňažnej čiastky k vyplateniu ktorej by ju súd zaviazal voči žalobcovi, aby jej bola poskytnutá lehota aspoň troch mesiacov na jej zaplatenie, aby mala možnosť túto čiastku zohnať a prípadne doriešiť súdny spor sp. zn. 3 Csp/16/2018. Pokiaľ ide o sumu, ktorú na vyplatenie požaduje žalobca, a to sumu 20 000,- Eur, túto žalovaná nepovažuje za relevantnú a žiada, aby k jej dobru bola pripočítaná suma 9 755,63 Eur, ktorú žalovaná uhradila namiesto žalobcu a to konkrétne sumu 4 612,- Eur - dlh na sociálnom poistení, vymáhaný v konaní sp. zn. EX 120/2001, ďalej sumu 3 688,77 Eur titulom dlhu na zdravotnom poistení, ktorý dlh bol vymáhaný v exekučnom konaní sp. zn. EX 169/2003, taktiež žiada započítať sumu 1 454,- Eur, ako polovicu zo sumy 2 908,- Eur, ktorú žalovaná zaplatila ako faktúru za dodanie kuchynskej linky a ktorá faktúra je zmienená ako položka č. 36 v odbornom vyjadrení O.. D. M.. Predaj vyporadúvaných dotknutých nehnuteľností pre žalovanú neprichádza do úvahy, pretože tým by prišla o bývanie. V reakcii na vyjadrenie žalovanej strany, právny zástupca žalobcu uviedol, že jediným možným riešením v danej situácii je, aby sa sporové strany dohodli na predaji vyporadúvaných nehnuteľností a na rozdelení si výťažku, pretože nemôže odporučiť žalobcovi ako svojmu klientovi, aby pristúpil na to, aby mu žalovaná vyplácala v splátkach a to aj z dôvodu, že by mohla nastať situácia, že žalovaná dom predá a nebude

z čoho vymôcť túto pohľadávku žalobcu voči žalovanej. Okrem toho podotkol, že keďže vypořádávaný majetok je v režime podielového spoluvlastníctva, podstatná je jeho hodnota ku dňu vyporiadania a nie späťne k roku 2007, kedy žalobca opustil spoločnú domácnosť, takže ak by žalobca striktno na tom trval, hodnota týchto vypořádávaných nehnuteľností dnes by bola iná, než ako bola stanovená zmieneným odborným stanoviskom Ing. Fedorka, avšak v záujme riešenia sporu strana žalobcu aj napriek tomu by súhlasila so stanovením hodnoty vypořádávaných nehnuteľností v roku 2007 v zmysle zmieneného odborného vyjadrenia, avšak v takom prípade by neprichádzalo do úvahy započítavanie si nákladov na kuchynskú linku. Na to právny zástupca žalovanej v reakcii uviedol, že v žiadnom prípade by nesúhlasil s tým, že ak by žalovaná bola zaviazaná splatiť vyrovnávací podiel žalobcovi v splátkach, žeby toto neplnila, resp. žeby dom predala a tak by sa táto pohľadávka stala nevyožiteľnou. Preto by navrhol, aby v takomto prípade riešenia bolo zriadené záložné právo na vypořádávané nehnuteľnosti v záujme zabezpečenia pohľadávky žalobcu na splatenie jemu priznaného vyrovnávacieho podielu, aby nemal obavu, že táto bude nevyožiteľnou. Apeloval na žalobcu, aby zohľadnil a zobral do úvahy aj to, že v období, kedy opustil spoločnú domácnosť, žalovaná sa sama starala o vypořádávané nehnuteľnosti, aj ich zveľaďovala a hradila náklady za ich užívanie a na margo podotkol, že žalobca neplatil výživné.

9. Na pojednávaní 16.09.2020 právny zástupca žalobcu ospravedlnil neprítomnosť žalobcu so súhlasom vec prejednať v jeho neprítomnosti a následne uviedol, že od posledného pojednávania nedošlo k žiadnej dohode medzi sporovými stranami s tým, že žalobca na žalobe trvá tak ako bola podaná a v prípade ak žalovaná nechce vyplatiť žalobcu, žalobca navrhuje, aby bolo podielové spoluvlastníctvo vyporiadané nariadením predaja predmetu vyporiadania a rozdelením výťažku medzi sporové strany podľa ich spoluvlastníckych podielov.

10. Na pojednávaní 16.09.2020 žalovaná uviedla, že žalobca opustil spoločnú domácnosť sám, nikto ho z domu nevyháňal a 10 rokov nemala o ňom žiadnu vedomosť, myslela si, že je mŕtvy a preto sa žalovaná sama starala o domácnosť a o deti, keďže žalobca neplatil výživné a deťom ničím neprispel. Žalobca nemal podiel ani na stavbe domu, žalovaná 6 rokov pracovala v Č. S., aby sa mohol dom postaviť. Po 10 rokoch žalobca chce vyplatiť z domu, čo žalovaná vníma ako nespravodlivé a ponúka žalobcovi možnosť sa do domu vrátiť a bývať na poschodí. Na dopyt okresného súdu žalovaná uviedla, že pracuje už 13 rokov v zahraničí a to v minulosti v Rakúsku a v súčasnosti v Nemecku ako opatrovateľka, pričom jej príjem je cca 800,- Eur v hrubom mesačne. Deti pochádzajúce z manželstva so žalobcom sú už plnoleté, majú svoje domácnosti. Vo vypořádávanom rodinnom dome nikto nebýva, iba žalovaná, pričom sa v ňom zdržiava cca 2 mesiace do roka, inak je v práci v zahraničí. S predajom vypořádávaného domu zásadne nesúhlasí, chce ho ponechať deťom, ktoré sa tam raz chcú vrátiť. Dom potrebuje finančné investície na opravy, aktuálne v rozsahu cca 10 000,- Eur, pretože treba opraviť praskliny v betóne, kvôli ktorých jej zateká do domu z terasy a zamokruje podlahy, potrebuje opraviť kúrenie, konkrétne vymeniť radiátory, dokončiť omietky na dome. Na dopyt okresného súdu, či by žalovaná súhlasila s tým, aby predmet vyporiadania bol prikázaný do výlučného vlastníctva žalobcu a aby ona bola z jeho strany vyplatená sumou 20 000,- Eur uviedla, že s tým zásadne nesúhlasí, pretože na dome pracovala, starala sa oňho a chce ho ako dedičstvo zanechať svojim deťom. Žalovaná uviedla, že nemá na Slovensku žiadne možnosti bývania, pretože bola vydedená z rodičovského domu.

11. Okresný súd vykonal vo veci dokazovanie ústnymi a písomnými vyjadreniami sporových strán a nimi priloženými listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav.

12. Z pripojeného rozsudku okresného súdu č. k. 3 C 81/2015-25 z 23.09.2015 vyplýva, že manželstvo žalobcu a žalovanej, uzavreté 24.08.1985, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Bardejov vo zväzku 9, ročník 1985, na strane 339 pod poradovým číslom 211 bolo s právoplatnosťou k 09.10.2015 rozvedené.

Z pripojeného spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 5 C 43/2017 vyplýva, že na návrh žalobcu bolo predmetom konania vyporiadanie BSM v čase po rozvoze manželstva sporových strán, pričom žalobca za majetok patriaci do BSM označil dotknuté nehnuteľnosti, prejednávané aj v tomto konaní o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva s tým, že podľa žalobcu mali tieto dotknuté nehnuteľnosti hodnotu cca 60 000,- Eur a v zmysle ním navrhovaného vyporiadania mali byť tieto dotknuté nehnuteľnosti prikázané do výlučného vlastníctva žalovanej, ktorá by mala povinnosť vyplatiť žalobcu na vyrovnanie podielov sumou 30 000,- Eur. Žalovaná sa síce stotožnila so žalobcom uvádzaným rozsahom majetku patriaceho do BSM, avšak spochybnila, žeby mal hodnotu 60 000,- Eur, tiež poukázala, že rozostavanú stavbu stavali spolu so žalobcom počas trvania manželstva v čase kedy boli doma, pretože obaja pracovali

v Č.L. S. na stavbách a o deti sa im starala matka žalovanej, avšak po dokončení hrubej stavby sa žalovaná rozhodla ostať doma s deťmi v rozostavanom dome, ktorý mal obyvateľnú iba prízemnú časť, pričom neskôr sa dozvedela o nevere žalobcu, ktorý na prelome rokov 2008/2009 opustil spoločnú domácnosť a od tej doby, až do rozvodu, ktorý inicioval žalobca, t.j. 6 rokov žalovaná o žalobcovi nič nevedela, o spoločnú domácnosť sa nezaujímal a aj o nehnuteľný majetok sa starala výlučne žalovaná, preto žalovaná žiadala o zohľadnenie uvedených skutočností a o prikázanie vporadúvaného majetku do podielového spoluvlastníctva sporových strán. Žalobca tvrdil, že aj keď sa zdržiaval v Č. S., tak svoj zárobok posielal žalovanej, t.j. v tom čase manželke, takže opravy na dome boli robené aj z jeho príjmu a navyše poukázal, že v čase jeho odchodu zo spoločnej domácnosti bol dom plne obývateľný a dokončený, keďže ešte aj on v ňom býval.

V konaní žalovaná dala sama vypracovať odborné stanovisko č. 55/2018 z 27.08.2018, ktoré bolo spracované O. D. M., znalcom z odboru stavebníctvo, pozemné stavby, odhad hodnoty nehnuteľností, pričom žalovaná trvala na tom, aby znalecké ohodnotenie vporadúvaných nehnuteľností bolo urobené v jej prítomnosti, pretože disponovala jednako fotografiami a jednako dokladmi o ňou vynaložených nákladoch na údržbu a zveľaďovanie vporadúvaných nehnuteľností, preukazujúcich stav týchto nehnuteľností tak ku dňu kedy žalobca opustil spoločnú domácnosť, ako aj v aktuálnom čase. Podľa označeného odborného stanoviska bola hodnota vporadúvaných nehnuteľností, vrátane rodinného domu so súpisným č. XXX, ktorý stavebníci začali užívať v roku XXXX, určená jednako ku dňu nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o rozvode, t.j. k 09.10.2015 a to na sumu 55 100,- Eur a tiež k tretiemu kvartálu roku 2007, kedy mal žalobca opustiť spoločnú domácnosť a to na sumu 44 800,- Eur. Podľa predmetného odborného stanoviska rozostavený rodinný dom sa nezhoduje s projektovou dokumentáciou, stavba je užívaná bez kolaudačného rozhodnutia, nie je evidovaná v popisných údajoch katastra, v liste vlastníctva, ani v geodetických údajoch katastra na katastrálnej mape, pričom stavbe rodinného domu bolo pridelené súpisné číslo XXX bez kolaudačného rozhodnutia a tento rodinný dom tvorí jedna samostatná bytová jednotka preto bol znalcom zaradený do kategórie JKSO: 803 - domy rodinné jednobytové a KS: 111 - jednobytové budovy.

Uznesením č. k. 5 C 43/2017-194 z 05.04.2019 bolo konanie z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom a so súhlasom žalovanej zastavené a toto uznesenie v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16 Co 22/2019-210 z 11.07.2019 nadobudlo právoplatnosť 07.08.2019, pričom odvolanie žalovanej proti označenému zastavujúcemu uzneseniu okresného súdu bolo odmietnuté z dôvodu jeho podania osobou, ktorá sa tohto práva už vzdala.

Z LV 1309 vedeného Okresným úradom T., katastrálnym odborom (ďalej len „katastrálny úrad“) pre katastrálne územie U., okres T., Z. U. vyplýva že žalobca a žalovaná sú titulom kúpnej zmluvy R. XXX/XX, evidovaní ako bezpodieloví spoluvlastníci týchto nehnuteľností:

- parcela CKN č. XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 152 m²;
- parcela CKN č. XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 67 m²;
- parcela CKN č. XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 154 m²;
- parcela CKN č. XXX/X - trvalý trávny porast o výmere 99 m².

13. Z časti „C“ LV XXXX, označenej ako „Tarchy“ vyplýva, že na označené dotknuté nehnuteľnosti bolo zriadené exekučné záložné právo na základe exekučného príkazu sp. zn. EX 169/2003-22 vydaného exekútorom T. Š., exekútorský úrad Vranov nad Topľou.

14. Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) „Každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.“

15. Podľa čl. 20 ods. 4 Ústavy «Vyvlastnenie alebo „nútené obmedzenie“ vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to „na základe zákona“ a za primeranú náhradu.»

16. Podľa § 136 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) „Vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.“

17. Podľa § 136 ods. 2 OZ „Spoluvlastníctvo je podielové alebo bezpodielové. Bezpodielové spoluvlastníctvo môže vzniknúť len medzi manželmi.“

18. Podľa § 137 ods. 1 a 2 OZ „Podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci. Ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely všetkých spoluvlastníkov rovnaké.“

19. Podľa § 141 ods. 1 a 2 OZ „Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vypořádání; ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná. Každý zo spoluvlastníkov je povinný vydať ostatným na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vypořádali, ak nemala už dohoda o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vypořádání písomnú formu.“

20. Podľa § 142 ods. 1 OZ „Ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vypořádání na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.“

21. Podľa § 142 ods. 2 OZ „Z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd nezruší a nevyporiada spoluvlastníctvo prikázaním veci za náhradu alebo predajom veci a rozdelením výťažku.“

- Podľa § 148 ods. 1 OZ „Zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.“

22. Podľa § 149 ods. 4 OZ „Ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vypořádání dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vypořádané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnuiteľné veci, že sa manželia vypořádali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastník používa. O ostatných hnuiteľných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.“

23. V danom prípade sa žalobca podanou žalobou domáha, aby súd zrušil a medzi neho a žalovanú v pomere 50:50 vypořádal majetok nachádzajúci sa v právnom režime podielového spoluvlastníctva, do ktorého právneho režimu sa ich spoluvlastníctvo k tomuto majetku „pretransformovalo“ z režimu bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) v tom dôsledku, že po zániku BSM, ku ktorému došlo zánikom manželstva sporových strán rozvodom, nedošlo v lehote do 3 rokov k vypořádaní tohto majetku z BSM ani dohodou sporových strán a ani rozhodnutím súdu. Žalobca síce podal v lehote do 3 rokov od zániku BSM žalobu na jeho vypořádaní súdnym rozhodnutím, avšak toto súdne konanie bolo napokon z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom a so súhlasom žalovanej zastavené. Za predmet vypořádání podielového spoluvlastníctva žalobca označil rozostavaný neskolaudovaný rodinný dom so súpisným č. XXX a parcely evidované príslušným katastrálnym úradom pre k. ú. U.A. F. A. XXXX (ďalej tiež aj len „predmet vypořádání“) Pokiaľ ide o spôsob vypořádání podielového spoluvlastníctva, žalobca absolútne zavrhol prvý zákonný spôsob vypořádání podielového spoluvlastníctva a to rozdelenie predmetu vypořádání rovnakým dielom medzi obidve sporové strany a to jednako z dôvodu nedeliteľnosti rozostavaného rodinného domu a jednako z dôvodu, že žalobca nechce bývať v blízkosti žalovanej, čo bol aj jeden z dôvodov ich rozvodu. Žalobca navrhol druhý zákonný spôsob vypořádání a to prikázanie predmetu vypořádání do výlučného vlastníctva žalovanej s uložením jej povinnosti, vyplatiť žalobcu z tohto vypořádání sumou 20 000,- Eur. Pričom žalobca tiež uviedol, že ak nebude pre žalovanú prijateľný druhý ním navrhovaný zákonný spôsob vypořádání podielového spoluvlastníctva a to či už kvôli tomu, že by žalovaná nemala finančné prostriedky na jeho vyplatenie z vypořádání alebo kvôli tomu, žeby ho žalovaná vôbec nechcela vyplatiť, tak žalobca v takom prípade navrhol tretí zákonný spôsob vypořádání podielového spoluvlastníctva a to predaj predmetu vypořádání a rozdelenie sumy výťažku z jeho predaja rovnakým dielom medzi obidve sporové strany.

24. Pokiaľ ide o dôvody procesnej obrany žalovanej, tak žalovaná sa stotožnila so žalobcom jednako pokiaľ ide o právny režim v akom sa nachádzajú medzi nimi vypořádané dotknuté nehnuteľnosti a to, že tieto sa nachádzajú v ich podielovom spoluvlastníctve a jednako sa stotožnila aj so žalobcom uvedeným rozsahom predmetu vypořádání. Pokiaľ ide o spôsob vypořádání žalovaná, ktorá

najsamprv v písomnom vyjadrení bola prístupná aj k prvému jeho spôsobu, spočívajúceho v rozdelení predmetu vyporiadania medzi sporové strany, neskôr toto svoje stanovisko modifikovala tak, že tento spôsob pre ňu nie je prijateľný pre nedeliteľnosť vporadúvaného rodinného domu, aj keď na poslednom pojednávaní súhlasila, aby sa žalobca k nej prisťahoval a taktiež pre žalovanú neprijateľným spôsobom vyporiadania je aj tretí zákonný spôsob a to predaj predmetu vyporiadania, pretože v dôsledku tohto postupu by žalovaná prišla o bývanie a výťažok z jeho predaja by jej nestačil na zaobstaranie si iného bývania s tým, že žalovaná chce ako dedičstvo prenechať dom deťom. V tom dôsledku sa žalovaná síce stotožnila so žalobcom navrhovaným druhým zákonným spôsobom vyporiadania podielového spoluvlastníctva a to prikázaním predmetu vyporiadania do jej výlučného vlastníctva s uložením jej povinnosti vyplatiť žalobcu z vyporiadania, avšak žalovaná navrhovala vyplatenie žalobcu iba sumou 10 000,- Eur a to buď v lehote 90 dní od právoplatnosti rozsudku alebo v splátkach v rozpätí od 250,- Eur do 300,- Eur, dôvodiac pritom dôvodmi, ktoré žalovaná uvádzala aj v konaní o vyporiadanie BSM medzi stranami sporu spočívajúcimi v tom, že žalobca v minulosti opustil spoločnú domácnosť so žalovanou a nechal ju samu starať sa o predmet vyporiadania, ako aj o ich spoločné deti, pričom od tej doby žalovaná sama platila náklady na opravy, údržbu a zveľaďovanie predmetu vyporiadania a platila aj podlžnosti za žalobcu. Z uvedených dôvodov žalovaná nesúhlasila so žalobcom navrhovanou sumou vyrovnania spoluvlastníckych podielov a to sumou 20 000,- Eur, ktorou by mala žalobcu vyplatiť v dôsledku prikázania jej do výlučného vlastníctva predmetu vyporiadania, resp. navrhla, aby súd z uvedených dôvodov podielové spoluvlastníctvo medzi sporovými stranami nevyporiadal.

25. Vzhľadom na uvedené okresný súd, skôr než by sa bol zaoberal v danom prípade najvhodnejším, resp. s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, pre obe sporové strany najprijateľnejším spôsobom vyporiadania ich spoločného majetku, musel primárne ustáliť otázku, v akom právnom režime je predmet vyporiadania medzi stranami sporu spravovaný. Z vykonaného dokazovania vyplynulo a medzi stranami sporu bolo tiež nesporným, že ich manželstvo právne zaniklo rozvodom s právoplatnosťou k 09.10.2015, ku ktorému dátumu tak došlo aj k zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM), trojročná lehota na vyporiadanie ktorého či už dohodou sporových strán alebo rozhodnutím súdu od jeho zániku, v zmysle cit. § 149 ods. 4 OZ uplynula najneskôr 09.10.2018, do ktorého dátumu však toto BSM sporových strán žiadnym z uvedených spôsobov (dohoda, rozhodnutie súdu) vyporiadané nebolo. V uvedených súvislostiach je nutné podľa okresného súdu pripomenúť, že v roku 2017, t.j. ešte v trojročnej lehote od zániku BSM sporových strán, síce z podnetu žalobcu začalo pred okresným súdom súdne konanie vedené pod sp. zn. 5 C 43/2017, ktorého predmetom bolo síce vyporiadanie BSM sporových strán, avšak toto konanie bolo z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom a so súhlasom žalovanej zastavené a keďže rozhodnutie o zastavení konania nemožno považovať za meritórne (vecné) rozhodnutie vo veci samej, ale iba za rozhodnutie procesného charakteru (o procesnom zastavení konania), jeho vydanie nemohlo a ani nemôže mať za následok vytvorenie prekážky pre aplikáciu cit. § 149 ods. 4 OZ, podľa ktorého ak do troch rokov od zániku BSM nedôjde k jeho vyporiadaniu, sa majetok v tomto bezpodielovom spoluvlastníctve „pretransformuje“ do režimu podielového spoluvlastníctva, tak ako tomu bolo a je, aj v tomto prípade.

26. Vzhľadom na uvedené zistenia teda okresný súd, v súlade s tvrdeniami sporových strán, uzavrel, že majetok sporových strán je skutočne aktuálne spravovaný v režime podielového spoluvlastníctva, vyporiadanie ktorého sa riadi zákonnými pravidlami vyjadrenými v cit. § 137 a nasl. OZ, t.j. pravidlami odlišnými od pravidiel, resp. zásad pre vyporiadanie BSM, vyjadrených v § 150 OZ, ktoré ustanovenie, na rozdiel od zásad vyporiadania podielového spoluvlastníctva (o ktoré ide aj v tomto spore, pozn.), umožňuje pri vyporiadaní BSM zohľadniť pri určení majetkového podielu na BSM všetko, čo každý z bývalých manželov vynaložil zo svojho na spoločný majetok a naopak každý z manželov je povinný „vrátiť“ na pomyselnú „spoločnú kopu“ vporadúvaného majetku v BSM to, čo bolo zo spoločného majetku vynaložené na jeho individuálny majetok, pričom pri vyporiadaní BSM sa prihliada aj na potreby maloletých detí pochádzajúcich zo zaniknutého manželstva, ako aj na to, ktorý a ako z manželov sa staral o rodinu a ako sa manželia podieľali na nadobúdaní spoločného majetku. Okresný súd uvedené zmieňuje v súvislosti s nosnou argumentáciou žalovanej, ktorá sa domáha aplikácie uvedených pravidiel aplikovateľných na vyporiadanie majetku v BSM aj na vyporiadanie v tomto spore riešeného jej podielového spoluvlastníctva so žalobcom, aj keď, ako už bolo uvedené, s aplikáciou uvedených pravidiel, v dôsledku použitia ktorých dochádza k zmene (navýšeniu alebo zmenšeniu) na počiatku rovnakých podielov (disparita podielov) spoluvlastníkov, zákonodarca počíta a predpokladá ich iba pri vyporiadaní BSM, nie však aj pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva podiely spoluvlastníkov, tak ako boli nadobudnuté v medzi spoluvlastníkmi dohodnutej výške alebo ak nebolo dohodnuté inak, tak v rovnakej výške,

ostávajú pri vyporiadaní nemenné, t.j. ich výška, resp. veľkosť pred a po vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je identická (nedochádza k disparite podielov) a v dôsledku vyporiadania podielového spoluvlastníctva dostáva spoluvlastnícky podiel toho ktorého vyporiadaného podielového spoluvlastníka iba reálne kontúry v podobe hraníc alebo kvalitatívnej stránky (peniaze, vec - hnuteľný, či nehnuteľná) tohto vyporiadaného spoluvlastníckeho podielu. Inými slovami, v dôsledku vyporiadania podielového spoluvlastníctva nedochádza k zmenšeniu alebo k zväčšeniu podielu podielového spoluvlastníka v porovnaní s veľkosťou tohto podielu počas trvania podielového spoluvlastníctva, čo je, podľa okresného súdu, záver plne korešpondujúci s ústavným princípom ochrany (spolu)vlastníckeho práva a zasahovania do neho iba v zákonom predvídanom prípade, t.j. „...na základe zákona...“ (čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy). Ešte inými slovami povedané, podielový spoluvlastník rovnako, ako každý iný vlastník, má právo na ochranu svojho vlastníctva vyjadreného (zhmotneného) v jeho spoluvlastníckom podiele na veci (hnuteľnej alebo nehnuteľnej), ktorý podiel má určitú veľkosť (t.j. podľa dohody spoluvlastníkov alebo ak dohoda absentuje tak ich veľkosť je u všetkých spoluvlastníkov tej istej veci identická) a ani po reálnom vyporiadaní podielového spoluvlastníctva sa veľkosť tohto (spolu)vlastníckeho podielu podielového spoluvlastníka nemení, pretože zákon takúto možnosť pri vyporiadaní nepripúšťa, resp. nepredpokladá (na rozdiel od BSM, pozn., viď vyššie), t.j. zákon neumožňuje pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva meniť veľkosť spoluvlastníckeho podielu, t.j. neumožňuje meniť veľkosť majetku spoluvlastnícky patriaceho spoluvlastníkovi, oproti veľkosti tohto majetku spoluvlastníka počas trvania podielového spoluvlastníctva. Takže, ak by aj napriek absencii zákonného podkladu („...na základe zákona...“) súd pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva zmenšil alebo zväčšil podiely podielových spoluvlastníkov oproti ich veľkostiam počas trvania podielového spoluvlastníctva, konal by tak, podľa okresného súdu, v rozpore s elementárnou ústavnou zásadou ochrany vlastníckeho práva a ochrany právnej istoty podielového spoluvlastníka, že veľkosť jeho spoluvlastníckeho podielu, t.j. veľkosť jeho majetku, nie je možné meniť (zmenšovať alebo zväčšovať) a takto do neho zasiahnuť zo zákonom nepredvídaných dôvodov, t.j. bez zákonného podkladu, resp. „...na základe zákona...“, ako to predpokladá čl. 20 ods. 4 Ústavy. Na tomto mieste sa žiada ešte okresnému súdu podotknúť, že je tomu tak z dôvodu, že pri (podiel)ovom spoluvlastníctve je veľkosť podielov jednotlivých podielových spoluvlastníkov známa už počas existencie a trvania podielového spoluvlastníctva, takže tieto sa nanovo neurčujú pri jeho vyporiadaní, zatiaľ čo pri „bez“podielovom spoluvlastníctve (ktoré môže existovať len medzi manželmi), ako to aj z jeho názvu vyplýva, je konkrétna veľkosť podielov (bez)podielových spoluvlastníkov počas trvania BSM neznáma a všetko je všetkých, čo je pochopiteľné aj vzhľadom na špecifický status členov tohto (bez)podielového spoločenstva, ktorými môžu byť len príbuzní manželia, takže konkrétna veľkosť týchto podielov z BSM sa kreuje na základe zákonných pravidiel („...na základe zákona...“) až pri vyporiadaní BSM, preto v tomto prípade BSM ani nemôže dôjsť k zásahu do právnej istoty (bez)podielového spoluvlastníka v ochranu jeho majetku v určitej výške, pretože táto výška jeho podielu počas trvania BSM ani nie je známa.

27. Vzhľadom na uvedené právne závery, okresný súd pri svojom rozhodovaní o veľkosti podielov sporových strán na medzi nimi vypořádávanom podielovom spoluvlastníctve, nezohľadnil argumentáciu žalovanej, ktorá žiadala, aby okresný súd pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva sporových strán prihliadol na to, že v minulosti sa žalovaná sama starala o predmet spoluvlastníctva, tento udržiavala a zveľaďovala a taktiež sa sama starala o deti, ktoré mala so žalobcom potom, ako žalobca opustil spoločnú domácnosť a taktiež sama hradila dlhy žalobcu, z ktorých dôvodov žiadala, aby okresný súd zmenšil podiel žalobcu, ktorý má so žalovanou na spoločnom majetku v „podielovom“ spoluvlastníctve, pretože, ak by tak okresný súd učinil, tak by nezákonne a neústavne zasiahol, resp. obmedzil veľkosť majetku žalobcu. Na tomto mieste okresný súd v súvislosti s uvedenou argumentáciou žalovanej podotýka, že ak má žalovaná nejaké preukázateľné finančné nároky voči žalobcovi a to napríklad tým titulom, že tieto za neho a namiesto neho platila, tak tieto svoje nároky si môže žalovaná voči žalobcovi nárokovať súdnou cestou v inom konaní (viď ďalej, pozn.) a taktiež je potrebné poznamenať, že napokon sama žalovaná prostredníctvom svojej právnej zástupkyne (t.j. pri zabezpečenej kvalifikovanej právnej pomoci) aj v pôvodnom konaní o vyporiadanie BSM, vedenom pod sp. zn. 5 C 43/2017, v písomnom vyjadrení doručenom okresnému súdu 23.03.2018 (čl. 30 spisu sp. zn. 5 C 43/2017) žiadala súd o cit. „... prikázať predmetné nehnuteľnosti do podielového spoluvlastníctva strán sporu“ a to napriek tomu, že ňou „požadovaná“ disparita spoluvlastníckych podielov mohla byť zohľadnená práve a iba v konaní o vyporiadanie BSM, ktoré konanie však napokon aj so súhlasom žalovanej (potom, ako odvolala plnomocenstvo udelené svojej právnej zástupkyne, pozn.) bolo procesne zastavené.

28. Zohľadniac uvedené a vychádzajúc zo znenia cit. § 137 ods. 2 OZ, podľa ktorého, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely všetkých podielových spoluvlastníkov rovnaké, okresný súd v tomto prípade uzavrel, že podiely oboch sporových strán na predmete vyporiadania, rozsah ktorého nebol medzi sporými stranami sporným, je rovnaký a to každého z nich, tj. žalobcu aj žalovanej vo veľkosti 1 na celom vyporadúvanom majetku, pozostávajúceho z parciel evidovaných príslušným katastrálnym úradom pre okres T., katastrálne územie U., obec U. F. A. XXXX, ako aj z rozostavaného neskolaudovaného rodinného domu so súpisným č. XXX postaveného aj na uvedených parcelách.

29. Po ustálení rozsahu vyporadúvaného majetku v podielovom spoluvlastníctve sporových strán, ktorý rozsah, ako už bolo zmienené, nebol medzi stranami sporným, ako aj po ustálení veľkosti spoluvlastníckych podielov sporových strán na tomto, v podielovom spoluvlastníctve vyporadúvanom majetku, pristúpil okresný súd k skúmaniu prijateľnosti v tomto prípade jednotlivých zákonom predvídaných spôsobov vyporiadania podielového spoluvlastníctva a to pri každom z nich s prihliadnutím na účelné využitie predmetu spoluvlastníctva, ako aj na prípadné násilné správanie sa podielových spoluvlastníkov a pri druhom a treťom spôsobe vyporiadania aj na prípadnú ne/existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, kvôli ktorým by tieto spôsoby vyporiadania neboli prijateľné.

30. Pokiaľ ide o prvý zo zákonných spôsobov vyporiadania podielového spoluvlastníctva a to je faktické rozdelenie predmetu spoluvlastníctva medzi podielových spoluvlastníkov, okresný súd prihliadnuc jednako k stanovisku sporových strán, pre ktoré je tento spôsob vyporiadania neprijateľným, ale predovšetkým s prihliadnutím na odborné stanovisko č. 55/2018 z 27.08.2018 akreditovaného znalca, t.j. znalca zapísaného v zozname znalcov, ohľadom určenia charakteru a hodnoty predmetu vyporiadania, ktorého odborného stanoviska sa, pravdepodobne z dôvodu stotožnenia sa s jeho závermi, dovoľával žalobca a ktoré v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 43/2017 predložila sama žalovaná a teda z dôvodu akreditácie znalca o dôveryhodnosti a odbornosti záverov ktorého, nemá dôvod pochybovať ani okresný súd, okresný súd uzavrel, že tento prvý spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva je v tomto prípade neaplikovateľným a to práve a hlavne z dôvodu znalcom konštatovaného odborného úsudku ohľadom charakteru (kategorizácie) rozostavanej stavby rodinného domu, ktorý je iba jednobytovým objektom a teda možno uzavrieť, že z jedného bytu nie je možné vytvoriť dve samostatné a kvalitatívne plnohodnotné bytové jednotky pre každú zo sporových strán jednu. Žalovaná sa síce na poslednom pojednávaní vyjadrila, že ona nebráni žalobcovi, aby sa pristáhoval späť, avšak v tomto smere okresný súd podotýka, že nikto, ani okresný súd nemôže nútiť žalobcu, aby býval na určitom mieste, toľž ak sa žalobca navyše k tejto možnosti vyjadril negatívne a navyše žalovaná v konaní neprodukovala žiadne dôkazy (napr. znalecký posudok) ohľadom technickej deliteľnosti vyporadúvaného predmetu spoluvlastníctva. Takže v uvedenom dôsledku možno mať podľa okresného súdu za to, že predmet spoluvlastníctva by takto nemohol byť účelne využívaný oboma spoluvlastníkmi, tak ako to vyžaduje zákonná dikcia cit. § 142 ods. 1 OZ, preto okresný súd v tomto prípade nezvolil tento prvý zákonný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Okrem toho, v tomto špecifickom prípade vzniku podielového spoluvlastníctva, ktoré vzniklo jeho transformáciou z BSM a teda z tohto dôvodu aj vzhľadom na špecifický status podielových spoluvlastníkov, ktorí boli manželmi (blízkymi osobami), sú aj pre samotný okresný súd, ako aj pre kohokoľvek nezainteresovaného zaiste pochopiteľné aj dôvody sporových strán, prečo nepoužiť tento prvý zákonný spôsob vyporiadania ich podielového spoluvlastníctva, keďže pri jeho použití by boli rozhádaní bývalí manželia takto „nepriamo nútení“ žiť pospolu, čo je v okolnostiach danej veci neprijateľným.

31. Vzhľadom na uvedené, keďže v danom prípade neprichádzala do úvahy aplikácia prvého zákonného spôsobu vyporiadania podielového spoluvlastníctva, okresný súd skúmal druhú zákonnú možnosť, podľa ktorej súd prikáže predmet spoluvlastníctva za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom. Sporové strany dosiahli zhodu pokiaľ ide o voľbu práve tohto druhého zákonného spôsobu vyporiadania ich podielového spoluvlastníctva, avšak len do tej miery, že obaja zhodne navrhli, aby predmet spoluvlastníctva bol prikázaný do výlučného vlastníctva žalovanej, avšak sporové strany sa už argumentačne rozchádzali v bode o povinnosti žalovanej za uvedené vyporiadanie poskytnúť žalobcovi primeranú finančnú náhradu a ak vôbec tak v akej výške tejto náhrady. Žalobca v tejto spojitosti považoval za primeranú finančnú náhradu sumu 20 000,- Eur, ktorú sumu odvodil zo samotnou žalovanou, v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 43/2017, predloženého odborného stanoviska č. 55/2018 z 27.08.2018, ktorým znalec v súlade s objednávkou žalovanej určoval hodnotu predmetu vyporiadania jednako k dátumu právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva sporových strán (05.10.2015) a jednako k III. kvartálu roku 2007, kedy mal žalobca opustiť spoločnú domácnosť so žalovanou. Pričom

podľa označeného odborného stanoviska bola hodnota predmetu vyporiadania k tretiemu kvartálu roku 2007 určená na sumu 44 800,- Eur a k 05.10.2015 bola určená na sumu 55 100,- Eur. Žalovaná v tejto súvislosti žiadala, aby z dôvodu, že v predmete vyporiadania býva a nemá finančné prostriedky na vyplatenie žalobcu, aby teda súd toto zohľadnil ako dôvod hodný osobitného zreteľa a podielové spoluvlastníctvo nevyporiadal alebo aby súd zohľadnil jej dôvody, kvôli ktorým žalovaná navrhovala zníženie spoluvlastníckeho podielu žalobcu (súd tieto dôvody už uviedol vyššie pri argumentácii o veľkosti spoluvlastníckych podielov, pozn.) a ak už, aby ju súd zaviazal vyplatiť titulom vyporiadania žalobcovi iba sumu 10 000,- Eur a to buď v splátkach od 250,- Eur do 300,- Eur alebo do 90 dní (troch mesiacov) od právoplatnosti rozhodnutia. Žalobca s uvedeným vyjadril nesúhlasné stanovisko s odôvodnením, že aj on si musí zabezpečiť bývanie a v takom prípade, že žalovaná ho nechce alebo nemôže vyplatiť, žalobca navrhol vyporiadať podielové spoluvlastníctvo nariadením predaja predmetu vyporiadania a rovnomerným rozdelením výťažku z tohto predaja medzi obidve sporové strany.

32. V súvislosti s argumentáciou sporových strán, musel okresný súd v prvom rade ustáliť hodnotu predmetu vyporiadania, pričom je nutné podotknúť, že všeobecne v prípade vyporiadania podielového spoluvlastníctva by mala byť smerodajnou aktuálna, t.j. v čase rozhodovania o vyporiadanií aktuálna hodnota predmetu vyporiadania. V danom prípade vzhľadom na to, že sám žalobca, ktorý disponuje sporom, už v samotnej žalobe, ako aj počas celého konania na tomto netrval a zrejme zohľadniac špecifickú situáciu a okolnosti vzniku podielového spoluvlastníctva medzi ním a žalovanou, ktorých okolností si je pravdepodobne vedomý, navrhol, aby súd pri vyporiadanií tohto podielového spoluvlastníctva vychádzal z hodnoty predmetu vyporiadania tak, ako bola táto, k jeho odchodu zo spoločnej domácnosti so žalovanou, určená autorizovaným znalcom, ktorého odborné stanovisko predložila sama žalovaná a teda, keďže ho sama predložila možno predpokladať, že sa stotožnila aj s jeho závermi. Preto, jednako z dôvodu, že ani jedna zo sporových strán nespochybnila závery odborného stanoviska predloženého žalovanou síce v inom súdnom konaní, avšak s plným vedomím sporových strán, ktoré bez výhrad mali vedomosť o jeho aplikácii okresným súdom aj v tomto konaní (informácia na pojednávaníach o pripojení spisu okresného súdu sp. zn. 5 C 43/2017 a v rámci dokazovania oboznamovanie s jeho obsahom, pozn.), ako aj z dôvodu, že sporové strany nenavrhl nové znalecké dokazovanie alebo iné dokazovanie ohľadom určenia hodnoty predmetu vyporiadania (nehnutelnosti), okresný súd s prihliadnutím na špecifické okolnosti danej veci (okolnosti vzniku podielového spoluvlastníctva) a na zásadu všeobecnej spravodlivosti a primeranosti ustálil v tomto špecifickom prípade, hodnotu predmetu vyporiadania tak, ako bola táto určená akreditovaným znalcom o záveroch ktorého nemá okresný súd dôvod pochybovať a ktorého závery v konečnom dôsledku nespochybnili ani sporové strany, pričom znalec túto hodnotu v období kedy žalobca opustil spoločnú domácnosť so žalovanou určil na sumu 44 800,- Eur, avšak keďže žalobca navrhol z tejto hodnoty v rámci vyporiadania priznať mu finančnú náhradu iba v sume 20 000,- Eur a žalovaná nenavrhol viac (dokonca navrhovala menej, viď ďalej, pozn.), tak pri polovičnej veľkosti spoluvlastníckeho podielu oboch sporových strán na predmete vyporiadania (k veľkosti spoluvlastníckych podielov pri podielovom spoluvlastníctve a k ich nemennosti sa okresný súd už vyjadril vyššie, pozn.), okresný súd ustálil v podstate s nepriamym a z okolnosti veci vyplývajúcim súhlasom sporových strán, hodnotu predmetu vyporiadania na sumu 40 000,- Eur, z ktorej v ďalšom vychádzal. V tejto súvislosti okresnému súdu nedá nepodotknúť, že v týchto okolnostiach za ktorých okresný súd ustálil hodnotu predmetu vyporiadania, ktorého hodnota by bola v tomto rozhodnom období rozhodovania súdu, nepochybne vyššia ako 40 000,- Eur, čo je evidentné už len z porovnania hodnôt predmetu vyporiadania, ako ich znalec určil v zmienenom svojom odbornom stanovisku, podľa ktorého už len v rozpätí ôsmich rokov (2007 - 2015) stúpila jeho hodnota zo 44 800,- Eur na 55 100,- Eur, t.j. nárast hodnoty o 10 300,- Eur, mal okresný súd za nedôvodnú a neopodstatnenú obrannú argumentáciu žalovanej, podľa ktorej by mal okresný súd zohľadniť, že po odchode žalobcu zo spoločnej domácnosti sa žalovaná sama starala o predmet vyporiadania, t.j. sama ho zveľaďovala, udržiavala a hradila náklady na jeho užívanie. Podľa okresného súdu z vyššie uvedeného totižto zreteľne plynie, že pri ustálení hodnoty predmetu vyporiadania boli zohľadnené nie len špecifické okolnosti vzniku podielového spoluvlastníctva medzi žalobcom a žalovanou (preklopenie z BSM), ktorú skutočnosť v podstate zobal na zreteľ už sám žalobca pri vymedzení rozsahu finančného vyrovnaní, ktorého sa v konaní domáha, ale bola zohľadnená aj hodnota predmetu vyporiadania ku obdobiu, kedy žalobca spoločnú domácnosť so žalovanou opustil, takže prípadné ďalšie investície žalovanej do predmetu vyporiadania po tomto období sú z tohto pohľadu irelevantné, pretože žalobca sa nedomáha vyporiadania už z takto investíciami žalovanej navýšenej hodnoty predmetu vyporiadania, ale iba z jeho hodnoty ku dňu kedy opustil spoločnú domácnosť so žalovanou.

33. Následne po ustálení jednako hodnoty predmetu vyporiadania, jednako hodnoty resp. veľkosti spoluvlastníckych podielov pri podielovom spoluvlastníctve, ktoré podiely sú v tomto prípade u obidvoch sporových strán (podielových spoluvlastníkov) rovnaké, t.j. 50:50 na celku každého z nich a jednako po ustálení spôsobu vyporiadania, okresný súd skúmal ešte či v danom prípade v súlade s cit. § 142 ods. 1 OZ nie sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa na to, aby okresný súd týmto druhým zákonným spôsobom podielové spoluvlastníctvo sporových strán nevyporiadal a taktiež skúmal, či pri tomto spôsobe vyporiadania bude predmet spoluvlastníctva účelne využitý. Pokiaľ ide o účelnosť využitia predmetu vyporiadania, túto vidí okresný súd v tom, že v predmete vyporiadania (rodinný dom a príslušné pozemky) žalovaná sama býva a chce tam bývať aj naďalej. V súvislosti s okolnosťami hodnými osobitného zreteľa, kvôli ktorým by okresný súd nemusel podielové spoluvlastníctvo vyporiadať je nevyhnutné podľa okresného súdu dodať, že tieto dôvody nie sú dôvodmi pre absolútne nevyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ako to vidí žalovaná, ale jedná sa o dôvody vzťahujúce sa k nevyporiadaniu podielového spoluvlastníctva druhým „alebo“ (nie „a“) tretím zákonným spôsobom, tak ako to vyplýva z dikcie znenia cit. § 142 ods. 2 OZ. Inými slovami danosť takýchto dôvodov hodných osobitného zreteľa nemôže byť samoučelnou, aby súd vôbec nevyporiadal podielové spoluvlastníctvo, pretože nikoho nemožno nútiť zotrvať v spoluvlastníctve, ale tieto dôvody slúžia len na to, aby súd nevyporiadal podielové spoluvlastníctvo druhým „alebo“ tretím zákonným spôsobom, čo podľa okresného súdu znamená, že ak by boli takéto dôvody hodné osobitného zreteľa dané napr. pre druhý zákonný spôsob vyporiadania, to ešte automaticky neznamená, že sú dané aj pre tretí zákonný spôsob vyporiadania a naopak, pretože danosť týchto dôvodov vzhľadom na okolnosti veci musí súd skúmať pri každom z týchto dvoch zákonných dôvodov vyporiadania podielového spoluvlastníctva osve. Okrem toho, tieto dôvody hodné osobitného zreteľa musia byť závažné, aby ich existenciou bolo možné odôvodniť obmedzenie spoluvlastníkov v ich práve nakladať s predmetom svojho vlastníctva (so spoluvlastníckym podielom) samostatne a „nenútiť“ ich zotrvať v spoluvlastníckom spoločenstve. Takýmito dôvodmi hodnými osobitného zreteľa môžu byť napríklad vecné bremeno spočívajúce v práve tretej osoby na dožitie v predmete vyporiadania alebo zabezpečenie bývania maloletých detí v predmete vyporiadania a zabezpečenia im tak stabilného rodinného prostredia a pod., pričom ako je z uvedeného zrejmé, jedná sa o dôvody dočasného charakteru, t.j. o také dôvody, ktoré (spolu)vlastníka nemôžu obmedzovať na stálo (navždy) v jeho práve nakladať so svojim majetkom. V danom prípade žalovaná tvrdí danosť takýchto dôvodov hodných osobitného zreteľa na svojej strane spočívajúcich v tom, že nemá finančné prostriedky na vyplatenie žalovaného z vyporiadania podielového spoluvlastníctva a tiež v tom, že nemá iné bývanie a napokon jej emocionálnym vzťahom k predmetu vyporiadania. Podľa okresného súdu, ani jeden zo žalovanou uvádzaných dôvodov nemá a nemôže dosahovať intenzitu dôvodu hodného osobitného zreteľa, pretože ani žalobca nemá peniaze a tiež si potrebuje, rovnako ako žalovaná vyriešiť otázku bývania a napokon deti pochádzajúce z manželstva sporových strán už majú svoje rodiny a v predmete vyporiadania nebývajú. Podľa okresného súdu, v rozpore so zásadami spravodlivosti a primeraného úsudku, ako aj zo zásadami vporiadania podielového spoluvlastníctva by bolo očakávanie žalovanej, že bude naďalej výhradne sama užívať predmet spoluvlastníctva aj to len sporadicky cca 2 mesiace v roku, bez toho, aby žalobcovi poskytla za túto „výsadu“ primeranú náhradu, zatiaľ čo sám žalobca, ktorý ako podielový spoluvlastník ma taktiež majetkový podiel v predmete vyporiadania, nemá vyriešenú otázku bývania a to za situácie, kedy sama žalovaná uvedomujúc si, že predmet vyporiadania fakticky užíva len cca 2 mesiace v roku a tento iba chátra v ktorom dôsledku si vyžaduje investície na rekonštrukciu, sa napriek tomu „krčovitou“ drží stanoviska, že tento dom nechce predať, ale nechce vyplatiť ani žalobcu.

34. Vzhľadom na uvedené argumenty okresný súd dospel k rozhodnutiu o možnosti vyporiadať podielové spoluvlastníctvo sporových strán druhým zákonným spôsobom a to prikázaním predmetu vyporiadania do výlučného vlastníctva žalovanej s uložením jej povinnosti vyplatiť žalobcovi hodnotu jeho spoluvlastníckeho podielu v sume 20 000,- Eur, čo je hodnota rovnajúca sa polovici z, v konaní ustálenej hodnoty predmetu vyporiadania, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

35. Pre úplnosť veci okresný súd ešte dodáva, že v danom prípade neboli splnené všetky zákonné predpoklady pre vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sporových strán tretím zo zákonných spôsobov vyporiadania podielového spoluvlastníctva a to nariadením predaja predmetu spoluvlastníctva a následným rozdelením výťažku z predaja medzi spoluvlastníkov, pre aplikáciu ktorého je nevyhnutné naplnenie zákonnej podmienky podľa cit. § 142 ods. 1 OZ a to cit. „Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce ...“, pričom v danom prípade nejde o tento prípad, pretože žalovaná jasne proklamovala svoj záujem naďalej v predmete vyporiadania bývať.

36. Pokiaľ ide o splatnosť sumy, k zaplateniu ktorej okresný súd žalovanú zaviazal, v tomto prípade okresný súd neprisvedčil argumentácii žalovanej o tom, že nemá dostatok finančných prostriedkov na vyplatenie žalobcu, pričom okresný súd musel zohľadniť viacero súvislostí. Žalovaná napriek tomuto tvrdeniu napokon v priebehu konania uviedla, že by mohla zohnať 10 000,- Eur; žalovaná už dlhobnejšie (aj počas konania sp. zn. 5 C 43/2017) a to 13 rokov pracuje v zahraničí, kde je jej príjem pravdepodobne vyšší ako by tomu bolo v Slovenskej republike (aj keď žalovaná proklamovala zárobok len v sume 800,- Eur v hrubom mesačne) a keďže žije sama je predpoklad, že svoj príjem užíva len pre svoju potrebu a mohla by mať úspory; žalovaná má možnosť prípadne požiadať o dočasnú výpomoc deti, o ktoré sa starala a ktoré sú už plnoleté a ktorým chce napokon doma zanechať; keďže žalovaná býva v rodinnom dome sama a zdržiava sa v ňom, práve kvôli práci v zahraničí iba sporadicky a to len cca 2 mesiace v roku, má možnosť predmet nájmu prípadne prenajať; taktiež žalovaná už ako výlučná vlastníčka predmetu vyporiadania má možnosť tento založiť v hypotéke (tzv. americký hypotekárny úver), pri poskytnutí ktorej, na rozdiel od spotrebného úveru, je požičaná suma zabezpečená nehnuteľnosťou, ktorú žalovaná už ako vlastníčka „bude mať k dispozícii“ a napokon, žalovaná má stále možnosť v budúcnosti sama sa rozhodnúť o predaji predmetu vyporiadania, z predaja ktorého utŕži nepochybne vyššiu cenu, než aká bola ustálená v tomto konaní, zatiaľ čo žalobca nemá vyriešenú otázku bývania a do obstarania ktorého plánuje investovať sumu z vyporiadania, pričom pre neho z pochopiteľných dôvodov neprichádza do úvahy možnosť jej splátkovania od žalovanej, pretože by to jednako trvalo nepochybne dlhý čas a pri žiadosti o hypotekárny úver musí klient preukázať, že naraz disponuje dostatkom svojich finančných zdrojov a jednako je tu jeho dôvodná obava, že kvôli naštrbeným vzťahom so žalovanou, mu táto jemu prisúdenú sumu z vyporiadania prestane splácať a navyše môže byť úhrada splátok od nej nevyhnutelná, keďže žalovaná, ako výlučná vlastníčka predmetu vyporiadania bude mať možnosť s týmto stále voľne a neobmedzene disponovať, napr. aj ho predáť.

37. Podľa § 232 ods. 3 CSP „Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.“

38. Okresný súd v danom prípade vzhliadol potrebu prihliadnúť na potrebu poskytnutia časového priestoru žalovanej na zabezpečenie finančných prostriedkov, ktoré má vyplatiť žalobcovi, keďže napr. aj vybavenie hypotekárneho úveru trvá cca 30 - 60 dní, preto okresný súd považuje za odôvodnené v tejto situácii, využiť jemu zákonom dané oprávnenie predĺžiť lehotu na priznané plnenie, a z tohto dôvodu okresný súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi jemu prisúdenú čiastku v lehote do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP „Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.“

40. Podľa § 257 CSP „Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.“

41. Podľa § 262 ods. 1 CSP „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

42. Podľa § 262 ods. 2 CSP „O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

43. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto okresný súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania a to podľa § 225 ods. 1 v spojení s § 257 CSP, zohľadniac jednako špecifický charakter strán sporu, ktoré boli blízkymi osobami (bývalí manželia), ale hlavne zohľadniac fakt, že v tomto type sporu, sa jedná o spor v ktorom je súd viazaný návrhom na zrušenie podielového spoluvlastníctva, avšak nie je viazaný v pôvodnej žalobe navrhovaným spôsobom jeho vyporiadania, ktorý spôsob sa počas konania kreuje, mení a okresáva v snahe nájsť pre obe sporové strany najpriateľnejší spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva, tak ako tomu bolo aj v tomto prípade. Z uvedených dôvodov je v tomto type sporu obtiažne určiť úspech tej ktorej strany v spore. Preto okresný súd zohľadniac uvedené, ako dôvody hodné osobitného zreteľa rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku IV. tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolanie, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým

protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.